

## Безбедносни препораки

### УПОТРЕБА НА МОБИЛНИ ТЕЛЕФОНИ ВО ПЛАНИНА

Денешниот живот не би можеле да го замислиме без мобилни телефони кои имаат широк спектар на употреба. Во населените места и поглавните сообраќајници покриеноста со сигнал е многу добра, но во не населените краеве и по планините покриеноста е послаба, а на одредени места нема никаков сигнал. Во тој случај треба паметно да ракуваме со мобилниот телефон. Актуелните технологии на мобилни телефони може да се искористат и при посета на планина И тоа:

- **Во функција на безбедност :**

Да повикате планинската служба која делува на теренот каде што планинарите

Да повикате полиција (**192**).

Да повикате против пожарна служба (**193**).

Да повикате брза помош (**194**).

Да го повикате Центарот за управување со кризи (**195**).

Да испратите **GPS** координати каде што се наоѓате.

- **Во функција на разонода :**

Да се јавите кај блиските /саканите.

Да направите убави фотографии.

**Запомнете: Безбедноста доаѓа на прво место, па користењето на мобилните телефони на планина секогаш подредувајте го на оваа функција.**

### ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА ПОВИК, КОМУНИКАЦИЈА

При користење на телефонот за воспоставување на говорна комуникација имајте во предвид:

- Изберете место каде што сигналот е доволно јак.
- По можност застанете додека комуницирате ; бидете во заветрина.
- Комуницирајте кратко и јасно.
- Доколку барате помош, пред воспоставување на повикот подгответе ги информациите за да може да бидете кратки и концизни (на пример GPS координатите, опис на локацијата каде што се наоѓате, итн.)

- При повик кон броевите **192** (Полиција), **193** (Против пожарна служба), **194** (Брза Помош), **195** (Центар за управување со кризи) важно е врската да биде стабилна, затоа пронајдете место со добар квалитет на сигнал. Бидете во мирување и во заветрина. Зборувајте директно во микрофонот (по потреба поместете го телефонот од увото).

- При повикна **192** (Полиција), **193** (Против пожарна служба) и **194** (Брза Помош) ќе бидете автоматски пренасочени на најблиската Полициска станица, Противпожарна служба или Служба за брза помош. Мобилните оператори имаат обврска да ја обезбедат оваа услуга.

- Сите оператори се законски обврзани на корисниците да им овозможат бесплатен пристап до броевите на службите за итни повици (**192, 193, 194, 195**), а во иднина и до единствениот европски број за итни повици **112**.

## **ПРЕПОРАКИ**

- На планинарска акција тргнете со полна батерија на мобилните телефони.

- Во зимски услови, носете го телефонот блиску до телото (во внатрешен џеб на јакна, панталони итн.), со цел батеријата да биде на повисока температура.

- Вклучувајте го само во ситуација кога е потребно да сејавите.

- Во текот на повеќе дневни акции или намалете го користењето на мобилниот телефон и на минимум или исклучете го комплетно и вклучете го само во ситуација кога е потребно да се јавите.

- Користите претежно 2G мрежа, доколку е достапна.

- Исклучете ги сите апликации кои ви се активни, а непотребни на планина.

- Понесете со себе надворешна батерија (external battery pack) како дополнителен извор на енергија, доколку примарната батерија брзо се празни. Надворешните батерии имаат неколкукратно поголем капацитет од внатрешната батерија на телефонот, но се потешки. Дополнително, постојат соларни полначи кои може да се искористат како дополнителен извор на енергија за користење на мобилни телефони или за полнење.